«Туризм» білім беру бағдарламалары тобы бойынша
оқу-әдістемелік бірлестігінің
Республикалық оқу-әдістемелік кеңестің көшпелі кеңейтілген
отырыстың қорытындысы бойынша

ҚАРАРЫ

«ТУРИЗМ ИНДУСТРИЯСЫНДА ЖАҢА ФОРМАТТАҒЫ МАМАНДАР ДАЯРЛАУ»

(2025 жылғы 25 сәуірдегі № 2 хаттама, Түркістан қ.)

Жалпы ережелер

Өтетін күні: 25 сәуір 2025 ж.

Формат: офлайн

Өтетін орны: Түркістан қ., Рабиға Сұлтан Бегім көшесі, 14А,
«Халықаралық туризм және мейманостық университеті» КЕАҚ

Мақсаты:

Бәсекеге қабілетті мамандарды даярлауда тәжірибе алмасу және жаңа форматта мамандарды даярлау моделін талқылау.

Тапсырмалар:

1. Жоғары білім беру жүйесінде мамандарды даярлау сапасын арттыру үшін үш жылдық оқыту жүйесіне көшудің артықшылықтары мен сын-қатерлерін талқылау.

2. Еңбек нарығының сұраныстарына сәйкес мамандарды даярлауға дуальды оқытуды, кәсіптік практиканы және микроквалификацияны тиімді интеграциялау.

3. Саладағы қазіргі заманғы талаптарға сәйкес білім беру бағдарламаларын жетілдіру және бейімдеу.

Қатысқандар:

– Туризм саласында мамандар даярлауды жүзеге асыратын жоғары оқу орындарының басшылары мен өкілдері.

– Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігінің өкілдері.

– Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігінің өкілдері (Туризм индустриясы комитеті).

– Қазақстандық туристік қауымдастықтың өкілдері.

– Жұмыс берушілер, туризм және қонақжайлылық саласындағы сарапшылар.

РОӘК көшпелі кеңейтілген отырысының хаттамасына сәйкес қатысушылар мәлімделген күн тәртібі бойынша баяндамаларды тыңдап, түйінді мәселелерді талқылап, қорытынды шешімдер шығарылды.

Кіріспе

Қазақстанда туризм экономиканың және жұмыспен қамтудың дамуына жоғары әлеуеті бар басым салалардың бірі ретінде танылды. Туристік ағындардың өсуі, цифрлық технологияларды енгізу және қызмет көрсетудің жаңа түрлерінің пайда болуы қонақжайлылық индустриясы үшін мамандарды даярлау сапасына қойылатын талаптарды күшейтеді. Осыған байланысты білім беру бағдарламаларын жаңартудың, тәжірибеге бағдарланған тәсілді күшейтудің, дуальды оқытуды кеңейтудің және құзыреттерді сертификаттаудың қазіргі заманғы нысандарын енгізудің маңыздылығы артып келеді.

«Туризм» ОӘБ көшпелі отырысы аясында қазіргі заманғы индустрия талаптарына сәйкес келетін жаңа форматтағы мамандарды даярлаудың негізгі аспектілері қаралды.

Жоғары білімнің үш жылдық моделіне көшу – дайындықтың икемділігі мен тиімділігін арттыру мүмкіндігі ретінде; дуалды оқытуды дамыту және практиканы білім беру процесіне біріктірудегі кәсіпорындардың стратегиялық рөлі; түлектердің бәсекеге қабілеттілігін арттыру үшін микробіліктілікті қоса алғанда, қосымша білім беру бағдарламаларын енгізу; халықаралық академиялық интеграцияны және қос дипломды бағдарламаларды дамыту, цифрландыруды, тұрақты дамуды, ESG-қағидаттарын және MICE-бағыт пен экологиялық туризмге өсіп келе жатқан сұранысты қоса алғанда, қазіргі заманғы сын-қатерлеріді ескере отырып, білім беру бағдарламаларының мазмұнын өзектендіру басты назарда болды.

Отандық жоғары оқу орындарының, оның ішінде Халықаралық туризм және меймандостық университетінің, Қазақ спорт және туризм академиясының, Алматы Менеджмент Университетінің, Нархоз университетінің, әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің сондай-ақ шетелдік тәжірибелері талқыланды, бұл туризм индустриясы үшін мамандар даярлауды жетілдіру бойынша ұсынымдар қалыптастыруға мүмкіндік берді.

Қорытынды шешімдер мен ұсыныстар

1. Үш жылдық оқыту жүйесіне көшу

Қорытынды:

– Үш жылдық модельдің артықшылығы түлектердің еңбек нарығына неғұрлым жедел шығуын қамтамасыз ету, негізгі кәсіби құзыреттерге шоғырлану және білім беру бағдарламаларының құрылымын оңтайландыру арқылы оқу процесінің тиімділігін арттыру.

– Сонымен қатар, осы модельді енгізу қолданбалы даярлықтың жоғары деңгейін сақтау үшін өндірістік тәжірибелер мен тағылымдамаларды жобалауға және сүйемелдеуге ерекше назар аударуды талап етеді.

Ұсыныстар:

1) Уәкілетті орган деңгейінде сапасы мен практикалық бағытын сақтай отырып, туризм саласындағы білім беру бағдарламалары бойынша оқытудың үш жылдық моделін енгізу бойынша әдістемелік ұсынымдар әзірлеу туралы мәселені қарауға бастамашылық жасау ұсынылсын.

2) Үш жылдық оқуға ауысатын ЖОО-дары оқу уақытының кемінде 30% практикаға, зертханалық сабақтарға және жобалау қызметіне қамтамасыз етілсін.

3) Тиімділікті бағалау және білім беру стандарттарына түзетулер енгізу үшін пилоттық бағдарламалардың мониторингі мен талдауын ұйымдастыруға міндетті.

2. Дуальды оқытуды, кәсіби тәжірибені және микробіліктілікті тиімді интеграциялау.

Қорытынды:

– Дуальды оқыту (академиялық даярлықтың 50% және практиканың 50%) практикалық дайындықтың жоғары деңгейі бар мамандарды даярлаудың тиімді тетігі болып танылды.

– Микробіліктілік базалық білім беруді кәсіби дағдылармен икемді толықтыруға және мансаптық мүмкіндіктерді кеңейтуге мүмкіндік береді.

Ұсыныстар:

1) Дуальды оқыту практикасын кеңейту: жұмыс берушілерге – практика базасын және тәлімгерлікті ұсыну, жоғары оқу орындарына – оқу жоспарларын қалыптастыру кезінде сала тәжірибесін ескеру.

2) Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарына білім беру бағдарламаларының бөлігі ретінде микробіліктілікті танудың нормативтік тетіктерін әзірлеуге бастамашылық жасауды ұсынуға міндетті.

3) Жұмыс берушілер қауымдастықтарына (Қазақстандық туристік қауымдастықты қоса алғанда) микробіліктіліктердің мүмкіндіктері туралы хабардар етуге және қызметкерлерді қысқа мерзімді курстардан өтуге ынталандыруға жәрдемдесу ұсынылды.

3. Индустрияның қажеттіліктеріне сәйкес білім беру бағдарламаларын жетілдіру

Қорытынды:

– Экологиялық туризмнің, цифрландырудың, MICE-бағыттардың және ESG-күн тәртібінің қарқынды дамуы жағдайында білім беру бағдарламалары уақтылы жаңартылуы тиіс.

– Жоғары оқу орындарының индустриялық әріптестермен және мемлекеттік органдармен белсенді кооперациясы қажет.

Ұсыныстар:

1) Туризм индустриясындағы жаһандық үрдістер мен қазіргі заманғы сын-қатерлерді ескере отырып, жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламаларын өзектендіру мәселесін талқылауды бастамалауды ұсыну.

2) Халықаралық қос дипломдық бағдарламалар мен академиялық ұтқырлықты, оның ішінде шетелдік білім беру ұйымдарымен ынтымақтастықтың табысты тәжірибесі негізінде кеңейтуге міндетті.

Қорытынды ережелер

1. Осы қарар Қазақстан Республикасының іс қағаздарына сәйкес жасалды және мүдделі тараптар: мемлекеттік органдар, жоғары оқу орындары, қауымдастықтар және туризм саласындағы жұмыс берушілер арасында таратылуға негізделген.

2. Отырысқа қатысушылар қызметін үйлестіру үшін «Туризм» бойынша РОӘК жанынан жұмыс тобын құру туралы уағдаласты:

– үш жылдық оқыту моделіне көшу;

– дуальды форматты және микробіліктіліктерді дамыту;

– білім беру стандарттары мен бағдарламаларын жаңғырту.

3. ОӘБ жауапты хатшысына отырыстың қорытындыларын ОӘБ РОӘК ресми платформасында жариялау және материалдарға қол жеткізуді қамтамасыз ету тапсырылады.

4. Осы қарардың ережелерінің орындалуын қайта қарау 2026 жылы «Туризм» білім беру бағдарламалары тобы бойынша РОӘК оқу-әдістемелік бірлестігінің кезекті кеңейтілген отырысында өткізілсін.

«Туризм» білім беру бағдарламалары тобы бойынша
Республикалық оқу-әдістемелік кеңестің
оқу-әдістемелік бірлестік төрағасы *Б. К.Закирьянов*

«Туризм» білім беру бағдарламалары тобы бойынша
Республикалық оқу-әдістемелік кеңестің
оқу-әдістемелік бірлестігінің хатшысы *Е. Н.Несипбеков*

РЕЗОЛЮЦИЯ

по итогам выездного расширенного заседания
учебно-методического объединения
Республиканского учебно-методического совета
по группе образовательных программ «Туризм»

«ПОДГОТОВКА КАДРОВ НОВОГО ФОРМАТА В ИНДУСТРИИ ТУРИЗМА»

(Протокол №2 от 25 апреля 2025 года, г. Туркестан)

Общие положения

Дата проведения: 25 апреля 2025 г.

Формат: офлайн

Место проведения: г. Туркестан, улица Рабиги Султан Бегім 14А,
НАО «Международный университет туризма и гостеприимства»

Цель:

Обмен опытом в подготовке конкурентоспособных специалистов и обсуждение модели подготовки кадров в новом формате.

Задачи:

1. Обсуждение преимуществ и вызовов перехода на трехгодичную систему обучения для повышения качества подготовки кадров в системе высшего образования.
2. Эффективная интеграция дуального обучения, профессиональной практики и микроквалификаций в подготовку специалистов в соответствии с запросами рынка труда.
3. Совершенствование и адаптация образовательных программ в соответствии с современными требованиями индустрии.

Присутствовали:

- Руководители и представители высших учебных заведений, осуществляющих подготовку специалистов в сфере туризма.
- Представители Министерства науки и высшего образования Республики Казахстан.
- Представители Министерства туризма и спорта Республики Казахстан (Комитет индустрии туризма).
- Представители Казахстанской туристской ассоциации.
- Работодатели, эксперты в сфере туризма и гостеприимства.

В соответствии с Протоколом выездного расширенного заседания РУМС, участники заслушали доклады по заявленной повестке дня, обсудили ключевые вопросы и сформировали итоговые решения.

Введение

Туризм в Казахстане признан одной из приоритетных отраслей, обладающей высоким потенциалом для развития экономики и занятости. Рост туристских потоков, внедрение цифровых технологий и появление новых форм обслуживания усиливают требования к качеству подготовки кадров для индустрии гостеприимства. В этой связи возрастает значимость обновления образовательных программ, усиления практико-ориентированного подхода, расширения дуального обучения и внедрения современных форм сертификации компетенций.

В рамках выездного заседания УМО «Туризм» были рассмотрены ключевые аспекты подготовки кадров нового формата, соответствующих требованиям современной индустрии. В центре внимания оказались: переход на трёхгодичную модель высшего образования – как возможность повышения гибкости и эффективности подготовки; развитие дуального обучения и стратегическая роль предприятий в интеграции практики в образовательный процесс; внедрение дополнительных образовательных программ, включая микроквалификации, для повышения конкурентоспособности выпускников; развитие международной академической интеграции и двухдипломных программ; актуализация содержания образовательных программ с учётом современных вызовов,

включая цифровизацию, устойчивое развитие, ESG-принципы и растущий спрос на MICE-направление и экологический туризм.

Обсуждены как практики отечественных вузов, в том числе Международного университета туризма и гостеприимства, Казахской академии спорта и туризма, Алматинского университета менеджмента, Университета Нархоз, Казахского национального университета им. аль-Фараби, Евразийского национального университета им. Л.Н. Гумилева, так и зарубежный опыт, что позволило сформировать рекомендации по совершенствованию подготовки кадров для индустрии туризма.

Итоговые решения и рекомендации

1. Переход на трёхгодичную систему обучения

Выводы:

– Преимущества трёхгодичной модели заключаются в обеспечении более оперативного выхода выпускников на рынок труда, повышении эффективности учебного процесса за счёт концентрации на ключевых профессиональных компетенциях и оптимизации структуры образовательных программ.

– Вместе с тем, внедрение данной модели требует особого внимания к проектированию и сопровождению производственных практик и стажировок, чтобы сохранить высокий уровень прикладной подготовки.

Предложения:

1) Рекомендовать инициировать на уровне уполномоченного органа рассмотрение вопроса о разработке методических рекомендаций по внедрению трёхгодичной модели обучения по образовательным программам в сфере туризма с сохранением качества и практической направленности.

2) Вузам, переходящим на трёхгодичное обучение, обеспечить не менее 30% учебного времени на практику, лабораторные занятия и проектную деятельность.

3) Организовать мониторинг и анализ пилотных программ для последующей оценки эффективности и внесения корректировок в образовательные стандарты.

2. Эффективная интеграция дуального обучения, профессиональной практики и микроквалификаций

Выводы:

– Дуальное обучение (50% академической подготовки и 50% практики) признано эффективным механизмом подготовки кадров с высоким уровнем практической готовности.

– Микроквалификации позволяют гибко дополнять базовое образование узкими профессиональными навыками и расширять карьерные возможности.

Предложения:

1) Расширять практику дуального обучения: работодателям – предоставлять базу практики и наставничество, вузам – учитывать опыт отрасли при формировании учебных планов.

2) Предложить организациям высшего и послевузовского образования инициировать разработку нормативных механизмов признания микроквалификаций как части образовательных программ.

3) Ассоциациям работодателей (включая Казахстанскую туристскую ассоциацию) рекомендовано способствовать информированию о возможностях микроквалификаций и поощрению сотрудников к прохождению краткосрочных курсов.

3. Совершенствование образовательных программ в соответствии с потребностями индустрии

Выводы:

– В условиях стремительного развития экологического туризма, цифровизации, MICE-направления и ESG-повестки, образовательные программы должны своевременно обновляться.

– Необходима активная кооперация вузов с индустриальными партнёрами и государственными органами.

Предложения:

1) Инициировать обсуждение актуализации образовательных программ ОВПО с учётом глобальных трендов и современных вызовов в индустрии туризма.

2) Расширять международные двухдипломные программы и академическую мобильность, в том числе на основе успешного опыта сотрудничества с зарубежными образовательными организациями.

Заключительные положения

1. Настоящая резолюция составлена в соответствии с делопроизводством Республики Казахстан и подлежит распространению среди заинтересованных сторон: государственных органов, вузов, ассоциаций и работодателей в сфере туризма.

2. Участники заседания договорились о создании рабочей группы при РУМС по «Туризму» для координации деятельности по:

– переходу на трёхгодичную модель обучения;

– развитию дуального формата и микроквалификаций;

– модернизации образовательных стандартов и программ.

3. Ответственному секретарю УМО поручается опубликовать итоги заседания на официальной платформе УМО РУМС и обеспечить доступ к материалам.

4. Повторное рассмотрение исполнения положений настоящей резолюции провести на очередном расширенном заседании учебно-методического объединения РУМС по ГОП «Туризм» в 2026 году.

Председатель учебно-методического объединения
Республиканского учебно-методического совета
по группе образовательных программ «Туризм» Закирьянов Б. К.

Секретарь
учебно-методического объединения
Республиканского учебно-методического совета
по группе образовательных программ «Туризм» Несипбеков Е. Н.